

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่
อำเภอเมืองระยอง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง
จังหวัดระยอง

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาภาคการเกษตรของอำเภอให้มีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร ตลอดจนเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดระยอง และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืนและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม

การจัดทำแผนฉบับนี้ ดำเนินการบูรณาการโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ ทั้งจากคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เกษตรกร และภาคเอกชน รวมทั้งสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) ให้การสนับสนุนกระบวนการประชุมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาและโอกาสในพื้นที่ จนได้ข้อเสนอนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง ขอขอบคุณทุกหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ากรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเกษตรกรรมในพื้นที่อย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	
๑.๒ อาณาเขต	
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๘
๓.๑ ฤดูกาล	
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	
๔. เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๙
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๑
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๓
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๓
๑.๑ เกษตรกร	
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๓๒
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๒
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๙
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๑
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๑
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๓
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๓
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๘
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖	๙
๖	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๐
๗	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๑
๘	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๒
๙	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๓
๑๐	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๔
๑๑	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๔
๑๒	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๔
๑๓	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๔
๑๔	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๖
๑๕	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๖
๑๖	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๗
๑๗	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๗
๑๘	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๘
๑๙	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๘
๒๐	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๙
๒๑	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๐
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๑
๒๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๒
๒๔	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๓๓
๒๕	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๔
๒๖	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๖
๒๗	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๘
๒๙	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอเมืองระยอง	๓๙
๓๐	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๑
๓๑	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๓

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๔
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๕
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๘
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๑
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๓
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๔
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๕
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๖
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๗

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเมืองระยองเป็นอำเภอศูนย์กลางของจังหวัดระยอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๖๖,๒๖๗ ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตร มีความสำคัญทั้งด้านการบริหาร เศรษฐกิจ การคมนาคม และการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัด

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอเมืองระยอง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
- ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ติดต่อกับ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
- ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ติดต่อกับ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง,พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๙ เทศบาล ๖ อบต. ๑๕ ตำบล ๘๔ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลนคร จำนวน ๒ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๖ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๖ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตะพง	กะเฉด	ทับมา	เชิงเนิน	แกลง	บ้าน แลง	เพ	เนิน พระ	นาตา ขวัญ	สำนัก ทอง	น้ำคอก
๑	ตะพงใน	ธงหงส์	ชนาบ	หนอง จอก	เขายาย ชุม	บ้าน แลง	ไนไร่	ทุ่งนอก	นาตา ขวัญ	สำนัก ทอง	ตรอก ตาช้าง
๒	เนินชัน	สมาน มิตร	แหลม ทอง กลาง	เกาะ หวาย	วังปลา	ก้น หนอง	ตลาด เพ	ศาลเจ้า	ทุ่งโพธิ์	ยายจั่น	หนอง ตาخان
๓	ยายดา	ปาก ทาง กะเฉด	เกาะ สะแก	หนอง บัวแฝง	ท่าเรือ	หนอง พญา	บนบ้าน	หนอง สนม	ชะวีก	ธรรม สถิตย์	แหลม ยาง
๔	ปลวก เกตุ	จันดี	ทับมา	บ้าน ดอน	หัวทุ่ง	ชวาก ลิง	เกาะ เสม็ด	กรอก ยายชา	ชาก ขนุน	หาด ใหญ่	แถว ดอน
๕	ขุ่น	ชะแวง	เขาไผ่	เนิน พุทรา	เขา โบสถ์	หนอง หว่า	ศาลา สังกะสี	โชดหิน	เขา วังม่าน	เกษตร ศิริ	
๖	เนิน เสา รง	ตะพุน ทองใน	หนอง โพรง	ชาก ใหญ่	เนิน พะยอม	ตะเกรา ทอง	ต้น ลำดวน	โชดหิน	หนอง ละลอก		
๗	ชาก ลาว	คุสาม เบีย	เขา โบสถ์	หนอง บัว	มาบ จันทร์	หนอง หิน	เขา สำเภา ทอง	แหลม สงวน			
๘	บ้านนา	ปิ่นทอง	สะพาน หิน								
๙	ตะพง นอก	คลอง น้อย									
๑๐	ป่าคั่น	หนอง หงส์									
๑๑	ศาลเจ้า										
๑๒	หนองตา รส										
๑๓	โนบ้าน										
๑๔	บ่อหิน										
๑๕	ห้วย มะเฟือง										
๑๖	ตะกาด										

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ตะพง	๓๑,๘๕๗	๑	-	-	๑๖	๑๓,๒๕๔
เพ	๑๑,๓๐๘	๑	๑	-	๗	๑๓,๙๒๕
น้ำคอก	๖,๒๕๐	-	๑	-	๔	๔,๗๑๔
นาตาขวัญ	๑๓,๙๕๐	-	๑	-	๖	๓,๒๗๖
เนินพระ	๗,๙๓๗	-	-	๑	๗	๔๕,๗๕๓
ทับมา	๑๘,๒๗๕	-	๑	-	๘	๒๑,๙๗๐
บ้านแลง	๑๙,๐๒๔	๑	-	-	๗	๓,๔๓๕
สำนักทอง	๕๒,๘๕๘	๑	-	-	๕	๒,๙๑๙
เชิงเนิน	๗,๖๘๐	-	๑	-	๗	๓๔,๗๖๓
แกลง	๑๖,๐๘๐	๑	๑	-	๗	๖,๕๓๕
กะเฉด	๔๖,๙๙๔	๑	-	-	๑๐	๓,๕๐๒
มาบตาพุด/ห้วยโป่ง	๓๔,๐๕๔	-	-	๑	-	๔๓,๓๔๙
ปากน้ำ/ ท่าประดู่	๒๐,๕๐๐	-	-	๑	-	๑๒,๙๙๗
รวม	๒๘๖,๗๖๗	๗	๖	๒	๘๔	๒๑๐,๓๙๒

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเมืองระยอง มีสภาพพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศ โดดเด่นด้วยพื้นที่ป่าชายเลนตามแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ซึ่งเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสมดุลของธรรมชาติและ การประมงในท้องถิ่น ป่าชายเลนเหล่านี้เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด และยังทำหน้าที่เป็นแนวกันชนธรรมชาติป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง นอกจากนี้ป่าชายเลนแล้ว อำเภอเมืองระยองยังมีพื้นที่ป่าบกบางส่วนที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ตอนในของอำเภอ โดยมีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศและแหล่งต้นน้ำลำธารในพื้นที่

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา พื้นที่ป่าไม้ในอำเภอเมืองระยองได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของชุมชนเมือง การพัฒนาอุตสาหกรรม และการทำการเกษตร ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ป่าธรรมชาติลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ผ่านโครงการต่างๆ ทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่

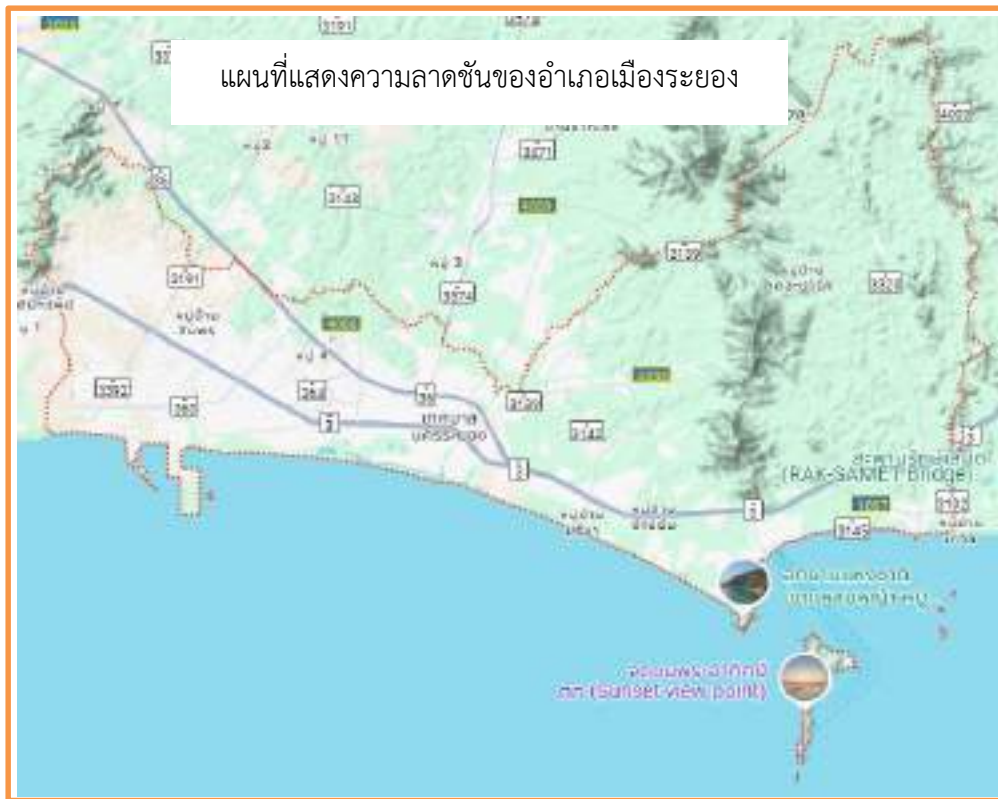
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ตะพง	๓๑,๘๕๗	๔,๑๐๗	๑๒.๘๙
เพ	๑๑,๓๐๘	๔,๖๘๔	๔๑.๔๒
น้ำคอก	๖,๒๕๐	๐	๐.๐๐
นาตาขวัญ	๑๓,๙๕๐	๑,๕๒๑	๑๐.๙๐
เนินพระ	๗,๙๓๗	๐	๐.๐๐
ทับมา	๑๘,๒๗๕	๗๖	๐.๔๒
บ้านแลง	๑๙,๐๒๔	๓,๕๔๓	๑๘.๖๒
สำนักทอง	๕๒,๘๕๘	๔,๒๐๓	๗.๙๕
เชิงเนิน	๗,๖๘๐	๐	๐.๐๐
แกลง	๑๖,๐๘๐	๒,๒๐๐	๑๓.๖๘
กะเฉด	๔๖,๙๙๔	๑,๒๖๒	๒.๖๙
มาบตาพุด/ห้วยโป่ง	๓๔,๐๕๔	๕,๙๙๕	๑๗.๖๐
ปากน้ำ/ท่าประดู่	๒๐,๕๐๐	๒๗๐	๑.๓๒
รวม	๒๘๖,๗๖๗	๒๗,๘๖๑	๙.๗๒

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : Google Map, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเมืองระยอง มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๗ กลุ่มชุดดินหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๖

ชุดดิน: บางนารา, เชียงราย, สุโขทัย

ลักษณะเด่น: เป็นดินเหนียว ดินสีเทา การระบายน้ำเลว พบในที่ราบลุ่มหรือที่ราบลุ่มระหว่างเนิน เกิดจากตะกอนลำน้ำ หน้าดินสีเทาแก่ ใต้ดินสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลและเหลืองหรือสีแดง

ปัญหา: ดินเหนียวจัด ทำการเกษตรยาก โครงสร้างดินแน่นทึบ ระบายน้ำเลว ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

แนวทางการจัดการ:

- ปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยอินทรีย์วัตถุ
- ไถกลบตอซังหรือปลูกพืชปุ๋ยสด
- ยกร่องเพื่อปลูกพืชไร่หรือพืชผัก
- เหมาะสมกับการทำนา พืชไร่ ไม้ผลบางชนิด

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน: หล่มสัก, บუნทริก, เขมราฐ

ลักษณะเด่น: ดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนสีน้ำตาลปนเทา พบในที่ราบลุ่มหรือที่ราบตะกอนน้ำพา ดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว

ปัญหา: ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

แนวทางการจัดการ:

- เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
- ใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ปลูกพืชตระกูลถั่วหมุนเวียน
- เหมาะกับการปลูกข้าว พืชไร่หลังนา พืชผักบางชนิด

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน: เชียงใหม่, อุดรดิตถ์, แมริม

ลักษณะเด่น: ดินเหนียวลึกมาก สีน้ำตาลเข้มถึงแดง การระบายน้ำดี พบในพื้นที่ดอนที่เป็น ลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากการสลายตัวของหินบะซอลต์

ปัญหา: ดินมีโครงสร้างแน่นทึบ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายในพื้นที่ลาดชัน

แนวทางการจัดการ:

- ปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยการไถกลบเศษพืช
- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน
- ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี
- เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล พืชไร่ ยางพารา

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน: ฉะเชิงเทรา, ท่าฉาง, กำแพงแสน

ลักษณะเด่น: ดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง พบในพื้นที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด

ปัญหา: ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินร่วนปนทรายที่มีการชะล้างพังทลายสูง ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

แนวทางการจัดการ:

- เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน
- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ปลูกพืชตระกูลถั่วสลับหรือหมุนเวียน
- เหมาะสำหรับปลูกไม้ผล พืชไร่ ยางพารา และพืชผักบางชนิด

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

ชุดดิน: นาท่าม, พะยอมงาม, กบินทร์บุรี

ลักษณะเด่น: ดินทรายปนดินร่วนลึกมาก สีน้ำตาลหรือเหลือง การระบายน้ำดี พบในพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด

ปัญหา: ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก เนื้อดินเป็นทรายจัด ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย

แนวทางการจัดการ:

- ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุปริมาณมาก
- ใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
- ปลูกพืชคลุมดินหรือพืชตระกูลถั่ว
- เหมาะสำหรับปลูกไม้ผล มะพร้าว ยางพารา สับปะรด

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

ชุดดิน: ตาคลี, ตากใบ, น้ำพอง

ลักษณะเด่น: ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง มีเศษหิน ก้อนกรวด หรือลูกรังปะปนในเนื้อดินมาก ดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองถึงสีแดง การระบายน้ำดี

ปัญหา: ดินตื้น มีเศษหินปะปนมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ เสี่ยงต่อการขาดน้ำรุนแรง

แนวทางการจัดการ:

- เลือกพื้นที่ปลูกพืชให้เหมาะสม
- ขุดหลุมปลูกให้มีขนาดใหญ่ ใส่อินทรีย์วัตถุ
- ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก
- เหมาะสำหรับปลูกไม้ผลบางชนิด พืชไร่ที่ทนแล้ง หรือทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ชุดดิน: ชุดดินตะกั่วป่า, ชุดดินท่าแซะ, ชุดดินระนอง

ลักษณะเด่น: ดินตะกอนน้ำทะเลในที่ลุ่มชายฝั่ง เนื้อดินเป็นดินเหนียว การระบายน้ำเร็ว พบในบริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล หรือพื้นที่พรุน้ำกร่อย มักเป็นดินเค็ม

ปัญหา: ดินเป็นกรดจัด มีความเค็ม มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน น้ำท่วมขังในฤดูฝน

แนวทางการจัดการ:

- ล้างความเค็มและควบคุมระดับน้ำใต้ดิน
- ปรับปรุงดินด้วยการใส่ปูนและอินทรีย์วัตถุ
- ยกร่องเพื่อปลูกไม้ผล หรือพืชผัก
- บางพื้นที่ควรอนุรักษ์เป็นป่าชายเลนเพื่อรักษาระบบนิเวศ

กลุ่มชุดดินเหล่านี้กระจายตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองระยองตามลักษณะภูมิประเทศ โดยกลุ่ม ชุดดินที่ ๓๔ และ ๔๓ มีพื้นที่มากในบริเวณที่ดอน กลุ่มชุดดินที่ ๖ และ ๑๗ พบในที่ราบลุ่ม กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ พบตามแนวชายฝั่งทะเล ส่วนกลุ่มชุดดินที่ ๒๖ และ ๕๒ พบในพื้นที่สูงหรือเนิน

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิต

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิตเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖

ปี	ปริมาณน้ำฝน รวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝน เฉลี่ย (มม.)	เดือนที่ฝน สูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
				สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๒ - ๒๕๖๖	๑,๔๘๐	๑๒๓	กันยายน	๓๕.๒	๒๒.๘	๒๖.๔๐

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอเมืองระยองมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางทางหลวงชนบทและถนนสายรองในพื้นที่เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๒ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ สายระยอง-กรุงเทพฯ, ระยอง-พัทยา, ระยอง-จันทบุรี, ระยอง-ตราด, ระยอง-บ้านบึง-ชลบุรี และรถโดยสารระหว่างอำเภอต่างๆ ภายในจังหวัดระยอง

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) เส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ ถึง ตราด ระยะทางในเขตอำเภอเมืองระยอง ๑๕ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๖ เส้นทางระหว่างบางละมุง (พัทยา) ถึง ระยอง ระยะทางในเขตอำเภอเมืองระยอง ๑๐ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๔๓ เส้นทางระหว่างเมืองระยอง ถึง บ้านค่าย ระยะทาง ๑๖ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙๑ เส้นทางเลียบเมืองระยอง ระยะทาง ๘ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

แม่น้ำระยอง เป็นแม่น้ำสายหลักของอำเภอเมืองระยอง มีความยาวประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอบ้านค่าย และอำเภอเมืองระยอง ก่อนออกสู่อ่าวไทยที่ตำบลปากน้ำ ลุ่มน้ำแม่น้ำระยองมีพื้นที่รับน้ำประมาณ ๑,๕๐๐ ตารางกิโลเมตร แม่น้ำระยองเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภค และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของอำเภอเมืองระยอง

คลองทับมา เป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำระยอง ไหลผ่านตำบลทับมาและตำบลเชิงเนิน มีความยาวประมาณ ๑๕ กิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับพื้นที่เกษตรกรรมในตำบลทับมาและพื้นที่ใกล้เคียง คลองทับมายังเป็นแหล่งรับน้ำและระบายน้ำในฤดูฝน

คลองแก่ง เป็นลำน้ำที่ไหลผ่านตำบลกะเจ็ด และตำบลแก่ง มีความยาวประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ไหลผ่านชุมชนในตำบลแก่งและพื้นที่ใกล้เคียง ก่อนจะไหลลงสู่อ่าวไทย เป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตรและเส้นทางระบายน้ำในช่วงฤดูฝน

หนองน้ำสาธารณะ ในพื้นที่อำเภอเมืองระยองมีหนองน้ำสาธารณะกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ เช่น หนองสนม ในตำบลเชิงเนิน หนองแพบ ในตำบลมาบตาพุด และหนองตาอิน ในตำบลทับมา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดเล็กที่ชุมชนใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

พื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำระยอง บริเวณปากแม่น้ำระยองในเขตตำบลปากน้ำเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ แหล่งทำประมงพื้นบ้าน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ในพื้นที่อำเภอเมืองระยองมีโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าหลายแห่ง เช่น สถานีสูบน้ำบ้านเกาะกลอย สถานีสูบน้ำตำบลบ้านแลง และสถานีสูบน้ำตำบลนาตาขวัญ ซึ่งช่วยสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ในการเกษตร โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อยู่ห่างจากแหล่งน้ำหรืออยู่ในระดับที่สูงกว่า

นอกจากนี้ ยังมีระบบชลประทานขนาดเล็กที่กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง เช่น ฝ่ายทดน้ำ ฝ่ายชะลอน้ำ บ่อน้ำตื้น และบ่อน้ำบาดาล ที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

แม้ว่าอำเภอเมืองระยองจะมีแหล่งน้ำทั้งธรรมชาติและที่สร้างขึ้นหลายแห่ง แต่ด้วยการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ชุมชนเมือง และภาคเกษตรกรรม ทำให้มีความต้องการใช้น้ำเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลให้ในบางปีเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำหลักหรือระบบชลประทาน การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการพัฒนาแหล่ง กักเก็บน้ำเพิ่มเติมจึงเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาการเกษตรของอำเภอเมืองระยองต่อไป

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๗,๘๖๐.๕๓	๖.๖๔
พืชไร่	๒๓,๗๘๕.๖๓	๕.๖๗
ไม้ยืนต้น	๑๕๖,๓๘๓.๒๒	๓๗.๒๙
ไม้ผล	๓๕,๗๔๐.๓๓	๘.๕๒
พืชสวน	๑๑๘.๓๑	๐.๐๓
พื้นที่นา	๗,๔๖๖.๘๔	๑.๗๘
พืชน้ำ	๑๙๐.๔๒	๐.๐๕
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕,๐๐๗.๔๑	๑.๑๙
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๒๙๑.๖๓	๐.๐๗
พื้นที่ลุ่ม	๕,๕๒๘.๙๗	๑.๓๒
พื้นที่น้ำ	๗,๖๑๖.๑๐	๑.๘๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๑๕,๙๘๑.๙๖	๒๗.๖๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓๓,๔๔๕.๑๖	๗.๙๗

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลด้านพืช (ต่อ)

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้าวนาปี (ไร่)	มัน สำปะหลัง โรงงาน (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)
สำนักทอง	๕๒,๘๕๘	๐	๕๔	๑,๑๙๖	๗๑๑	๕๐	๑๔,๙๑๔	๒๐
เชิงเนิน	๗,๖๘๐	๐	๒๐	๐	๐	๐	๑๑	๐
แก่ง	๑๖,๐๘๐	๑๒๔	๔๒๑	๑,๑๓๐	๖๕๓	๗๒	๘,๓๘๑	๔๐
กะเฉด	๔๖,๙๙๔	๐	๑๒	๒,๖๓๒	๑,๐๑๔	๑๔๘	๓๖,๑๒๑	๒
มาบตาพุด /ห้วยโป่ง	๓๔,๐๕๔	๐	๔,๑๗๙	๕	๐	๐	๖๑๔	๐
รวม	๒๖๖,๒๖๗	๑,๐๖๐	๕,๔๒๗	๑๑,๒๗๒	๗,๗๔๗	๓๔๙	๗๓,๕๑๔	๑,๔๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	แพะ เนื้อ (ตัว)	ไก่พื้นเมือง (ตัว)	ไก่เนื้อ (ตัว)	ไก่ไข่ (ตัว)	เปิด เนื้อ (ตัว)	เปิด เทศ (ตัว)	เปิดไข่ (ตัว)
๒,๔๕๕	๕,๓๐๑	๓๒๖	๔๖,๗๐๑	๓๑๖	๑๕๑,๓๔๑	๑,๘๘๕,๐๐๐	๘๒,๘๕๐	๗๔๕	๑,๕๒๐	๑,๖๙๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

- จำนวนฟาร์ม GFM ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง มีดังนี้
  - ไก่พื้นเมือง จำนวน ๗๔ ฟาร์ม ไก่ไข่ จำนวน ๓ ฟาร์ม
  - สุกร จำนวน ๔ ฟาร์ม โคเนื้อ จำนวน ๖๔ ฟาร์ม
- จำนวนฟาร์ม GAP ในพื้นที่อำเภอเมืองระยอง มีดังนี้
  - สุกร จำนวนสัตว์ ๔๔,๘๐๒ ตัว จำนวนฟาร์ม ๔๓ ฟาร์ม
  - ไก่เนื้อ จำนวนสัตว์ ๑,๘๘๑,๐๐๐ ตัว จำนวนฟาร์ม ๔๒ ฟาร์ม
  - ไก่ไข่ จำนวนสัตว์ ๘๐,๗๐๐ ตัว จำนวนฟาร์ม ๓ ฟาร์ม
- ข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอเมืองระยอง

สถานพยาบาลสัตว์	จำนวน ๑ แห่ง	ปางช้าง	จำนวน ๑ แห่ง
สนามชนไก่	จำนวน ๒ แห่ง	โรงฆ่าสุกร	จำนวน ๒ แห่ง
โรงฆ่าโค - กระบือ	จำนวน ๓ แห่ง	โรงฆ่าสัตว์ปีก	จำนวน ๖ แห่ง
ร้านขายอาหารสัตว์	จำนวน ๓๓๔ แห่ง	เขียงปศุสัตว์ OK	จำนวน ๖๐ แห่ง
ที่พักซาก (ตรซ.๔)	จำนวน ๙ แห่ง	ห้องเย็น	จำนวน ๑๖ แห่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระยอง มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงกุ้งแวนนาไม จำนวน ๑๓ ราย ผลผลิตรวมทั้งสิ้น ๙๗๖.๒๔ ตัน สำหรับหอยแมลงภู่ ได้จากการเพาะเลี้ยงภายใต้การอนุญาตของสำนักงานประมงอำเภอ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยง จำนวน ๑๒๓ ราย ให้ผลผลิตรวม ๙๐๐ ตัน

ในส่วนของสินค้าสัตว์น้ำที่จับได้จากธรรมชาติ มีเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ จำนวน ๕๘๙ ลำ โดยมีปริมาณผลผลิตในปี ๒๕๖๘ ดังนี้

กุ้งอื่น ๆ	จำนวน	๕.๑๒ ตัน	ปลาเบญจพรรณ	จำนวน	๗,๖๙๒ ตัน
ปลาเปิด	จำนวน	๔,๗๐๖ ตัน	ปูม้า	จำนวน	๑๐๒.๗ ตัน
หมึกกล้วย	จำนวน	๑,๑๕๒.๗ ตัน			

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือและประชากร

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนครั้วเรือ และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือ ทั้งหมด	ครั้วเรือ เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ตะพง	๑๓,๓๗๕	๑,๑๓๑	๑๑,๐๖๒	๑๑,๔๐๒	๒๒,๔๖๔
๒	เพ	๑๔,๑๑๕	๒๑๑	๙,๔๘๓	๑๐,๔๗๒	๑๙,๙๕๕
๓	น้ำคอก	๔,๗๔๓	๒๒๑	๓,๓๓๑	๓,๔๖๖	๖,๗๙๗
๔	นาตาขวัญ	๓,๓๓๓	๗๘๗	๓,๕๐๔	๓,๗๒๒	๗,๒๒๖
๕	เนินพระ	๔๖,๒๓๐	๑๑๔	๒๓,๒๗๘	๒๔,๒๐๙	๔๗,๔๘๗
๖	ทับมา	๒๒,๑๙๖	๓๒๗	๑๖,๐๔๒	๑๖,๒๓๓	๓๒,๒๗๕
๗	บ้านแลง	๓,๕๒๔	๖๒๓	๓,๗๘๒	๔,๐๘๖	๗,๘๖๘
๘	สำนักทอง	๓,๐๐๒	๖๗๑	๒,๕๒๐	๒,๖๖๖	๕,๑๘๖
๙	เชิงเนิน	๓๕,๖๗๔	๑๐๘	๒๒,๑๗๘	๒๔,๓๖๔	๔๖,๕๔๒
๑๐	แก่ง	๖,๖๙๕	๕๓๕	๕,๙๔๑	๖,๓๙๕	๑๒,๓๓๖
๑๑	กะเฉด	๓,๕๖๙	๘๔๐	๓,๑๒๒	๓,๒๔๘	๖,๓๗๐
๑๒	มาบตาพุด/ห้วยโป่ง	๔๔,๑๓๙	๒๖๑	๒๔,๗๓๙	๒๕,๓๓๔	๕๐,๐๗๓
๑๓	ปากน้ำ/ท่าประดู่	๑๓,๐๒๘	๙	๑๒,๙๗๐	๑๔,๕๑๙	๒๗,๔๘๙
รวม		๒๑๓,๖๒๙	๕,๘๓๘	๑๔๑,๙๕๒	๑๕๐,๑๑๖	๒๙๒,๐๖๘

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒,๗๕๕	๓๔.๖๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๒,๒๘๘	๒๘.๘๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๙๐๐	๒๓.๙๓
๓๖ - ๔๕ ปี	๗๙๗	๑๐.๐๔
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๘๕	๒.๓๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๖	๐.๒๐
รวม	๗,๙๔๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง พ.ศ. ๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๐๖๗	๗๖.๔๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๘๗๔	๒๓.๖๐
รวม	๗,๙๔๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๖๗๙	๙๑.๙๗
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๗๖	๕.๔๒
เช่า	๑๓๓	๒.๖๑
รวม	๕,๐๘๘	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๔๔๑๖	๕๘	๐	๒๖๙	๔,๗๔๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมืองระยองมีรายได้เฉลี่ย ๒๕๖,๘๓๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี โดยแบ่งเป็นรายได้จากภาคเกษตรโดยตรง ๑๘๗,๕๖๐ บาท (ร้อยละ ๗๓) และรายได้นอกภาคเกษตร ๖๙,๒๗๐ บาท (ร้อยละ ๒๗) โดยเกษตรกรที่ปลูกไม้ผลมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เกษตรกรที่ทำสวนยางพารา และเกษตรกรที่ปลูกพืชไร่ ตามลำดับ

ในขณะที่รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑๗,๔๕๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี แบ่งเป็นรายจ่ายในการดำรงชีพ ๑๓๒,๖๔๐ บาท (ร้อยละ ๖๑) รายจ่ายในการลงทุนทางการเกษตร ๖๘,๙๔๐ บาท (ร้อยละ ๓๑.๗) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ๑๕,๘๗๐ บาท (ร้อยละ ๗.๓) ทั้งนี้ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะราคาปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช และค่าจ้างแรงงาน ส่งผลให้กำไรสุทธิจากการทำการเกษตรลดลง

ครัวเรือนเกษตรกรมีเงินออมเฉลี่ย ๓๙,๓๘๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓ ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งถือว่ายังอยู่ในระดับที่ต่ำเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ นอกภาคเกษตร

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรในอำเภอเมืองระยองมีหนี้สินเฉลี่ย ๓๕๒,๗๖๐ บาทต่อครัวเรือน โดยเป็นหนี้สินในระบบร้อยละ ๘๒ และหนี้สินนอกระบบร้อยละ ๑๘ แหล่งเงินกู้ที่สำคัญ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ ๔๖.๕ กองทุนหมู่บ้าน และสหกรณ์การเกษตรร้อยละ ๑๘.๓ ธนาคารพาณิชย์ร้อยละ ๑๐.๒ และญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้านร้อยละ ๗ ที่เหลือเป็นการกู้จากแหล่งอื่น ๆ เช่น สถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และนายทุนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการกู้เงินส่วนใหญ่เป็นการลงทุนทางการเกษตร (ร้อยละ ๕๘.๒) รองลงมาคือ การนำไปใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือน (ร้อยละ ๒๔.๕) การชำระหนี้เดิม (ร้อยละ ๙.๘) และการศึกษาของบุตรหลาน (ร้อยละ ๗.๕)

ความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้อยู่ที่ ๑.๓๗ เท่า และเกษตรกรที่มีปัญหาในการชำระหนี้ประมาณร้อยละ ๒๘.๕ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด สาเหตุหลักมาจากราคาผลผลิตตกต่ำ ภัยธรรมชาติ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทั้งนี้ มีโครงการช่วยเหลือจากภาครัฐในการพักชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหา

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรอำเภอเมืองระยองประมาณร้อยละ ๘๗ นับถือศาสนาพุทธในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันพระ และวันสำคัญอื่น ๆ มีผู้ร่วมทำบุญกันเป็นจำนวนมาก

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีวันสงกรานต์และทำบุญวันสงกรานต์
- ประเพณีวันลอยกระทง
- ประเพณีห่มผ้าพระเจดีย์กลางน้ำ
- ประเพณีทำบุญตักบาตรเทโว
- ประเพณีทำบุญข้าวหลาม
- ประเพณีแข่งเรือ
- ประเพณีถือศีลกินเจ
- ประเพณีทำบุญสารทไทย

ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เหล่านี้ ยังมีการยึดถือสืบทอดกันมาโดยตลอด เพราะเป็นประเพณีอันดีงามก่อเกิดความรักและสามัคคี และคนในพื้นที่ร่วมมือร่วมใจช่วยอนุรักษ์ไว้

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)
ตะพง	๑	๑๐	๖	๖๐	๑	๑๐	๔๕	๘๔๐	๑	๒,๐๖๒
เพ			๒	๒๐			๗	๑๒๕		
น้ำคอก	๑	๑๐	๓	๓๐	๑	๑๐	๑	๒๕		
นาตาขวัญ	๑	๑๐			๑	๒๘	๘	๑๖๓		
เนินพระ					๑	๑๐	๔๒	๗๗๖		
ทับมา	๑	๔๒	๘	๑๖๓			๑๗	๒๕๒		
บ้านแลง	๑	๒๒	๓	๕๕	๑	๑๒	๘	๑๘๕		
สำนักทอง	๑	๑๐			๑	๑๐	๓	๗๕		
เชิงเนิน			๑	๑๐			๒๑	๒๕๑		
แกลง	๑	๒๔	๑	๑๐			๑๑	๒๒๑		
กะเฉด					๑	๑๐	๖	๙๕		
มาบตาพุด							๓๑	๓๕๐		
ห้วยโป่ง							๑๗	๑๘๖		
ปากน้ำ							๙	๑๖๘		
ท่าประดู่							๑๑	๙๐	๓	๑๗,๗๖๑
รวม	๗	๑๒๘	๒๔	๓๔๘	๗	๙๐	๒๓๗	๓,๘๐๒	๔	๑,๙๘๒๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๕๘๙
เครื่องดื่ม	๘๘
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๒๐
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๗๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๙๘
รวม	๑๑๖๖

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
ตำบลท่าประดู่				
๑	วิสาหกิจชุมชนสตรีชุมชนเทศบาลนครระยอง		ท่าประดู่	๗
๒	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิมน์น้ำอุนร์ักษ์เมืองระยอง		ท่าประดู่	๗
๓	วิสาหกิจชุมชนชุมชนหลังวัดโขดทิมทารามสามัคคี		ท่าประดู่	๙
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสร้างอาชีพชุมชนบ้านพลง		ท่าประดู่	๘
๕	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านปากคลอง		ท่าประดู่	๗
๖	วิสาหกิจชุมชนชุมชนสะพานราษฎร์		ท่าประดู่	๑๐
๗	วิสาหกิจชุมชนเมืองเก่ายมจินดา		ท่าประดู่	๗
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมไทยโบราณ บ้านตากสิน		ท่าประดู่	๑๐
๙	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรตะไคร้หอมเมืองระยอง		ท่าประดู่	๙
๑๐	วิสาหกิจชุมชนวิถีระยอง (ถนนยมจินดา)		ท่าประดู่	๘
๑๑	วิสาหกิจชุมชนอาหารท้องถิ่นระยอง		ท่าประดู่	๘
ตำบลเชิงเนิน				
๑	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ชุมชนริมน้ำท่าเกตุ		เชิงเนิน	๙
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาบ้านหัวทุ่ง	๑	เชิงเนิน	๕๐
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรหลังวัดบ้านดอน	๔	เชิงเนิน	๘
๔	วิสาหกิจชุมชนศิลปหัตถกรรมบ้านซากใหญ่ ต.เชิงเนิน	๖	เชิงเนิน	๑๖
๕	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรไทยตำบลเชิงเนิน	๔	เชิงเนิน	๗
๖	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรหมู่ ๖ ตำบลเชิงเนิน	๖	เชิงเนิน	๙
๗	วิสาหกิจชุมชนตลาดนัดเก้าแก่น้อยสตาร์		เชิงเนิน	๙
๘	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพเพาะเลี้ยงไก่พื้นเมืองตำบลเชิงเนิน	๓	เชิงเนิน	๒๘
๙	วิสาหกิจชุมชนหนองจอกสมาร์ทซิตี้ ฟาร์มเมอร์		เชิงเนิน	๑๗
๑๐	วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้บ้านอาจารย์เป้า		เชิงเนิน	๙
๑๑	วิสาหกิจชุมชน๒ Pน้อง กิมจิสด		เชิงเนิน	๗
๑๒	วิสาหกิจชุมชนเกือกกุลสมุนไพร	๒	เชิงเนิน	๗
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดภัยจากสารเคมี ต.เชิงเนิน	๖	เชิงเนิน	๑๑

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๑๔	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาคัดสายพันธุ์ไก่ชนตำบลเชิงเนิน	๖	เชิงเนิน	๘
๑๕	วิสาหกิจชุมชนการเกษตรและแปรรูปบ้านดอน	๔	เชิงเนิน	๗
๑๖	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดสารอาหารปลอดภัย เชิงเนิน	๓	เชิงเนิน	๘
๑๗	วิสาหกิจชุมชนผลิตผลปลอดสาร ผลิตอาหารปลอดภัย	๔	เชิงเนิน	๑๐
๑๘	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านตายาย	๒	เชิงเนิน	๘
๑๙	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพผู้ดูแลคนพิการจังหวัดระยอง		เชิงเนิน	๗
๒๐	วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายจิตอาสาประชาชนสามัคคี		เชิงเนิน	๙
๒๑	วิสาหกิจชุมชนไก่ชนสะอาดพัฒนา๑๖	๗	เชิงเนิน	๗
ตำบลตะพง				
๑	วิสาหกิจชุมชนหนองบัวแดงเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		ตะพง	๙
๒	วิสาหกิจชุมชนชมรมผู้ประกอบการร้านค้าหัดแม่รำพึง	๕	ตะพง	๕๔
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาบ้านตะพงนอก	๙	ตะพง	๑๓
๔	วิสาหกิจชุมชนบริการตากวน-อ่าวประดู่	๑๒	ตะพง	๙
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพบ้านปลวกเกตุ	๔	ตะพง	๑๔
๖	วิสาหกิจชุมชนชมรมผู้ค้าแร่หัดแม่รำพึง ต.ตะพง	๗	ตะพง	๓๐
๗	วิสาหกิจชุมชนผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยงตำบลตะพง	๑๓	ตะพง	๘
๘	วิสาหกิจชุมชนสตรีผ้ามัดย้อมและของที่ระลึกตำบลตะพง	๖	ตะพง	๙
๙	วิสาหกิจชุมชนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลตะพง	๓	ตะพง	๙
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มดนตรีไทยผู้สูงวัยตำบลตะพง	๘	ตะพง	๙
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวตะพง	๑๒	ตะพง	๑๐
๑๒	วิสาหกิจชุมชนโครงการบ้านปลาบ้านชน	๕	ตะพง	๗
๑๓	วิสาหกิจชุมชนวิถีชนคนระยอง	๖	ตะพง	๗
๑๔	วิสาหกิจชุมชนผักพื้นบ้าน อาหารแปรรูป	๑๕	ตะพง	๙
๑๕	วิสาหกิจชุมชนสวนสมรมเพื่อการแปรรูป	๖	ตะพง	๙
๑๖	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลตะพง อำเภอเมืองระยอง	๑๑	ตะพง	๕๑
๑๗	วิสาหกิจชุมชนสวนสมรมเกษตรเพื่อความยั่งยืน	๔	ตะพง	๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๑๘	วิสาหกิจชุมชนเขาป่านาสวน บ้านยายดา	๒	ตะพง	๙
๑๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอารมณ์ดีไร่สารเคมีระยอง	๕	ตะพง	๑๘
๒๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมพัฒนาอาชีพบ้านตะพงนอก ม.๙	๙	ตะพง	๙
๒๑	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคกระบือบ้านตะกาด	๑๖	ตะพง	๗
๒๒	วิสาหกิจชุมชนผักปลอดสารพิษตำบลตะพง	๓	ตะพง	๗
๒๓	วิสาหกิจชุมชนไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดระยอง	๓	ตะพง	๑๐
๒๔	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาสมุนไพรครบวงจรตำบลตะพง	๓	ตะพง	๗
๒๕	วิสาหกิจชุมชนชมรมผู้ประกอบการร้านค้า(เดินท์เขียว) หาดแม่รำพึง ต.ตะพง	๕	ตะพง	๕๓
๒๖	วิสาหกิจชุมชนสัจจะออมทรัพย์ หมู่๑๒	๑๒	ตะพง	๔๑
๒๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขยายตาพัฒนา	๓	ตะพง	๔๒
๒๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลวกเหตุ	๔	ตะพง	๑๘
๒๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาหนองตารส	๑๒	ตะพง	๒๔
๓๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีแม่บ้านปากัน	๑๐	ตะพง	๑๖
๓๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาทำน้ำพริกแกง	๘	ตะพง	๑๙
๓๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดฟางบ้านยายดา	๓	ตะพง	๑๒
๓๓	วิสาหกิจชุมชนศูนย์สาธิตสตรีอาสาพัฒนาร้านค้าชุมชน	๑๖	ตะพง	๙
๓๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ทำน้าบ้านชน	๕	ตะพง	๑๔
๓๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุด ต. ตะพง	๑๒	ตะพง	๔๓
๓๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโค-กระบือตำบลตะพง	๖	ตะพง	๕๔
๓๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลไม้บ้านชน	๕	ตะพง	๑๑
๓๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรชีวภาพล้าเลิศบ้านบ่อหิน	๑๔	ตะพง	๒๐
๓๙	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบ้านยายดาโฮมสเตย์	๓	ตะพง	๑๑
๔๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านศาลเจ้า	๑๑	ตะพง	๒๒
๔๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจัดการดินปุ๋ยตำบลตะพง	๑๑	ตะพง	๖๓
๔๒	วิสาหกิจชุมชนสตรีพัฒนาบ้านบ่อหินตำบลตะพง	๑๔	ตะพง	๑๕
๔๓	วิสาหกิจชุมชนกัญชเวช	๑๖	ตะพง	๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๔๔	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์บ้านหนองกบ	๒	ตะพง	๘
๔๕	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาและผลิตอาหารพื้นบ้าน บ้านหนองกบ	๒	ตะพง	๗
ตำบลปากน้ำ				
๑	วิสาหกิจชุมชนมายองแวะปึก		ปากน้ำ	๗
๒	วิสาหกิจชุมชนชายฝั่งตำบลปากน้ำระยอง		ปากน้ำ	๘๔
๓	วิสาหกิจชุมชนแปลงขยะให้มีค่ารักษาสิ่งแวดล้อม น้อมนำพระราชดำริสู่วิถีเกษตรอินทรีย์		ปากน้ำ	๗
๔	วิสาหกิจชุมชนแหลมรุ่งเรืองสามัคคีพัฒนา		ปากน้ำ	๗
๕	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าชายเลน เจดีย์กลางน้ำและแม่น้ำระยอง		ปากน้ำ	๗
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านสัมฤทธิ์		ปากน้ำ	๗
๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรทะเลตะวันออก		ปากน้ำ	๗
๘	วิสาหกิจชุมชนประมงเรือเล็กเก้ายอด		ปากน้ำ	๓๕
๙	วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำระยองและป่าชายเลน		ปากน้ำ	๗
ตำบลเพ				
๑	วิสาหกิจชุมชนกองทุนเพื่อการเกษตรตำบลเพ	๑	เพ	๓๕
๒	วิสาหกิจชุมชนสะพานไม้ บ้านเพ	๒	เพ	๗
๓	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพผู้เพาะเลี้ยงชันโรงบ้านเพ	๗	เพ	๘
๔	วิสาหกิจชุมชนศูนย์บริหารและจัดการขยะรีไซเคิลหาดแม่รำพึง เขตบ้านเพ	๑	เพ	๘
๕	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสินค้าเกษตรตำบลเพ	๓	เพ	๘
๖	วิสาหกิจชุมชนศูนย์อนุรักษ์ผ้าพื้นถิ่นระยอง	๓	เพ	๘
๗	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรไทยพื้นบ้านเกษตรกรทำกินบ้านเพ		เพ	๕๑
ตำบลแกลง				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุดตำบลแกลง	๕	แกลง	๓๓
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงพื้นบ้านทะเลงาม	๓	แกลง	๘
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านมาบจันทร์ ต.แกลง	๗	แกลง	๒๒
๔	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านแกลง	๓	แกลง	๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๕	วิสาหกิจชุมชนประมงเรือเล็กสวนสน ๓	๔	แก่ง	๒๖
๖	วิสาหกิจชุมชนประมงสามัคคีคลองแก่ง		แก่ง	๒๖
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกระบกแก้วพัฒนา	๕	แก่ง	๑๐
๘	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรพืชมาน	๑	แก่ง	๑๑
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนบ้านแลง๑	๖	แก่ง	๔๒
๑๐	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรและโฮมสเตย์ตำบลแก่ง	๗	แก่ง	๒๙
๑๑	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงไก่ชนตำบลแก่ง อำเภอเมืองระยอง	๔	แก่ง	๗
ตำบลบ้านแลง				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขาไผ่	๕	บ้านแลง	๑๘
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแลงพัฒนา	๕	บ้านแลง	๓๘
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนิลระกา	๒	บ้านแลง	๒๕
๔	วิสาหกิจชุมชนหนองพญาเงินล้าน		บ้านแลง	๑๑
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่มังคุดอำเภอเมืองระยอง	๕	บ้านแลง	๔๗
๖	วิสาหกิจชุมชนเขาท่าซุด		บ้านแลง	๗
๗	วิสาหกิจชุมชนสตรีรวมใจพัฒนาคุณภาพชีวิต ตำบลบ้านแลง	๖	บ้านแลง	๓๑
๘	วิสาหกิจชุมชนขนุนทอง	๒	บ้านแลง	๘
ตำบลนาตาขวัญ				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุดนาตาขวัญ	๓	นาตาขวัญ	๒๓
๒	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มังคุดตำบลนาตาขวัญ	๔	นาตาขวัญ	๔๔
๓	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนเรือนแก้ว บ้านหนองละลอก	๖	นาตาขวัญ	๙
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหมู่ ๔ บ้านซากขนุน	๔	นาตาขวัญ	๒๑
๕	วิสาหกิจชุมชนชาวสวนผลไม้ อ.เมืองระยอง	๓	นาตาขวัญ	๑๗
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรแปรรูปตำบลนาตาขวัญ	๔	นาตาขวัญ	๓๒
๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดสาร ตำบลนาตาขวัญ	๑	นาตาขวัญ	๙
๘	วิสาหกิจชุมชนนวัตกรรมวังม่าน	๕	นาตาขวัญ	๘

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
ตำบลเนินพระ				
๑	วิสาหกิจชุมชนชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลเนินพระ	๑	เนินพระ	๑๒
๒	วิสาหกิจชุมชนหนองบัวแดงเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		เนินพระ	๙
๓	วิสาหกิจชุมชนจันทร์ทิวา	๓	เนินพระ	๗
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านกรอกยายชา		เนินพระ	๒๑
๕	วิสาหกิจชุมชนชมรมประมงเรือเล็กพื้นบ้าน อ.เมือง และ อ.บ้านฉาง สามัคคี		เนินพระ	๓๑๒
๖	วิสาหกิจชุมชนอาหารแปรรูปปากคลองกรอกยายชา		เนินพระ	๘
๗	วิสาหกิจชุมชนชิมเพลินเนินพระ	๖	เนินพระ	๘
๘	วิสาหกิจชุมชนเนินพระฟิวชั่นฟู้ด		เนินพระ	๗
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงเรือเล็กบ้านกรอกยายชา	๔	เนินพระ	๑๗
๑๐	วิสาหกิจชุมชนศาลเจ้าพอเพียง	๒	เนินพระ	๑๓
๑๑	วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมสุขใจ	๔	เนินพระ	๗
๑๒	วิสาหกิจชุมชนโชดหินมิตรภาพร่วมใจพัฒนา		เนินพระ	๑๐
๑๓	วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำหูบริการ		เนินพระ	๘
๑๔	วิสาหกิจชุมชนชอยประปา		เนินพระ	๘
๑๕	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปโกโก้ชุมชนเกาะกอก		เนินพระ	๗
๑๖	วิสาหกิจชุมชนเทพประสิทธิ์ฟาร์ม		เนินพระ	๘
๑๗	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์สตรีชุมชนแขวงการทาง		เนินพระ	๗
๑๘	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านอาหารทะเลแปรรูปตำบลเนินพระ	๔	เนินพระ	๘
๑๙	วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำหูผ้าหมักนํ้านมข้าว		เนินพระ	๗
๒๐	วิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านกลุ่มสะพานเมืองสุชาติดา		เนินพระ	๓๓
๒๑	วิสาหกิจชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์ทางชีวภาพมาตาพุด		เนินพระ	๒๘
๒๒	วิสาหกิจชุมชนสร้างสรรค์งานชุมชนบ้านศาลเจ้า	๒	เนินพระ	๗
๒๓	วิสาหกิจชุมชนคนเนินพระ	๕	เนินพระ	๑๔
๒๔	วิสาหกิจชุมชนปั้นแป้งปรุงรส	๗	เนินพระ	๙
๒๕	วิสาหกิจชุมชนครัวแม่ฉัน By Nana		เนินพระ	๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๒๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงเรือเล็กหาดสุชาดา	๔	เนินพระ	๑๖
๒๗	วิสาหกิจชุมชนอาหารและขนมพื้นบ้านหนองน้ำเย็น		เนินพระ	๗
๒๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรบ้านศาลเจ้า	๒	เนินพระ	๑๔
๒๙	วิสาหกิจชุมชนหนองสนม	๓	เนินพระ	๑๘
๓๐	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพชุมชนเกาะกก		เนินพระ	๓๕
๓๑	วิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านกรอกยายชาเนินพระ	๔	เนินพระ	๑๐
๓๒	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารวัดกรอกยายชา	๔	เนินพระ	๑๒
๓๓	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ป่าชุมชนตำบลเนินพระ	๒	เนินพระ	๗
๓๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตกะปิบ้านหนองสนม	๓	เนินพระ	๗
๓๕	วิสาหกิจชุมชนผลไม้แปรรูปตำบลเนินพระ	๗	เนินพระ	๑๓
๓๖	วิสาหกิจชุมชนแหลมสรวง สลัดโรลข้าวไรท์เบอร์รี่	๗	เนินพระ	๘
๓๗	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านแหลมสรวง	๗	เนินพระ	๑๒
๓๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์โชดหิน-เขาไผ่		เนินพระ	๗
๓๙	วิสาหกิจชุมชนหมีกรอบเอาได้		เนินพระ	๘
๔๐	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนระยอง	๗	เนินพระ	๖
๔๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีตำบลเนินพระ	๖	เนินพระ	๗
๔๒	วิสาหกิจชุมชนทุ่งนอก	๑	เนินพระ	๗
ตำบลกะเจ็ด				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผลิตไม้กฤษณา	๔	กะเจ็ด	๑๙
๒	วิสาหกิจชุมชนน้องเบลล์แสนดีแฮปปี้เวรีเวลฟาร์ม		กะเจ็ด	๘
๓	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มังคุดตำบลกะเจ็ด		กะเจ็ด	๑๕
๔	วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพวิถีเกษตรชุมชนจังหวัดระยอง Well Being Farm Stay (ทสจ)	๔	กะเจ็ด	๗
๕	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลกะเจ็ด อำเภอเมืองระยอง	๑	กะเจ็ด	๓๓
๖	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองหงษ์		กะเจ็ด	๑๓

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
ตำบลทับมา				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขาไผ่	๕	ทับมา	๑๘
๒	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรเทียน	๓	ทับมา	๘
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงเลี้ยงปลาน้ำจืดแหลมมะขาม	๒	ทับมา	๑๔
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสะพานหิน		ทับมา	๒๐
๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านโน	๑	ทับมา	๒๑
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองมะหาด	๓	ทับมา	๒๗
๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านเขาโบสถ์	๗	ทับมา	๑๔
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและตัดเย็บเพลินใจ	๒	ทับมา	๘
๙	วิสาหกิจชุมชนเผาข้าวหลามชุมชนสำนักกะบาก		ทับมา	๘
๑๐	วิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย ชุมชนสำนักกะบาก		ทับมา	๙
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกะปิ ชุมชนสำนักกะบาก		ทับมา	๗
๑๒	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรน้ำมันเหลืองสำนักกะบาก		ทับมา	๗
๑๓	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพรักษ์ทับมารวมใจ	๔	ทับมา	๑๙
๑๔	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพผลิตสมุนไพรโข้ยหอยตำบลทับมา		ทับมา	๙
๑๕	วิสาหกิจชุมชนรักษ์ไพรพฤษา	๗	ทับมา	๑๑
๑๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขาโบสถ์	๗	ทับมา	๒๔
๑๗	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงชันโรงบ้านทับมา	๔	ทับมา	๒๘
ตำบลน้ำคอก				
๑	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพเกษตรบ้านแหลมยาง-ตรอกสมุทร	๓	น้ำคอก	๒๕
ตำบลห้วยโป่ง				
๑	วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพห้วยโป่งใน ๑		ห้วยโป่ง	๘
๒	วิสาหกิจชุมชนห้วยโป่งใน ๑ แปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร		ห้วยโป่ง	๗
๓	วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนมาบชูด		ห้วยโป่ง	๗
๔	วิสาหกิจชุมชนธนาคารคัดแยกขยะรีไซเคิล ชุมชนวัดซากลูกหญ้า		ห้วยโป่ง	๒๒
๕	วิสาหกิจชุมชนซากลูกหญ้าสามัคคี		ห้วยโป่ง	๙

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๖	วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพชุมชนชาวกกลาง		ห้วยโป่ง	๗
๗	วิสาหกิจชุมชนผักสดและต้นกล้าชุมชนมาบชลูด		ห้วยโป่ง	๘
๘	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วยมาบชลูด		ห้วยโป่ง	๗
๙	วิสาหกิจชุมชนสกรีนเสื้อผ้าชุมชนตลาดห้วยโป่ง		ห้วยโป่ง	๒๖
๑๐	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์จากผ้าชุมชนมาบชลูด		ห้วยโป่ง	๘
๑๑	วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์มาบชลูด		ห้วยโป่ง	๗
๑๒	วิสาหกิจชุมชนเกษตรห้วยโป่ง		ห้วยโป่ง	๙
๑๓	วิสาหกิจชุมชนบ้านถั่วพูชิง		ห้วยโป่ง	๘
๑๔	วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานหนองหวายโสม		ห้วยโป่ง	๒๘
๑๕	วิสาหกิจชุมชนเส้นสายลายดิน (เครื่องปั้นดินเผา)		ห้วยโป่ง	๑๐
๑๖	วิสาหกิจชุมชนชาวกกลางพัฒนา		ห้วยโป่ง	๗
๑๗	วิสาหกิจชุมชนข้าวหลาม สาวใหญ่ใจดี ชุมชนตลาดห้วยโป่ง		ห้วยโป่ง	๘
ตำบลมาบตาพุด				
๑	วิสาหกิจชุมชนบริการมาบยา		มาบตาพุด	๗
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตผ้าเอนกประสงค์บ้านหนองจอก		มาบตาพุด	๗
๓	วิสาหกิจชุมชนบริการตากวน-อ่าวประดู่	๑๒	มาบตาพุด	๙
๔	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ชุมชนบ้านพลง		มาบตาพุด	๗
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านทิวลิปชุมชนเนินพยอม		มาบตาพุด	๘
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสร้างอาชีพชุมชนบ้านพลง		มาบตาพุด	๘
๗	วิสาหกิจชุมชนบ้านพลงน้ำแข็ง&เต็นท์เซอร์วิส		มาบตาพุด	๗
๘	วิสาหกิจชุมชนตากะหมึก มาบตาพุด		มาบตาพุด	๘
๙	วิสาหกิจชุมชนบริการขนส่งมาบตาพุดเนินพระ		มาบตาพุด	๘
๑๐	วิสาหกิจชุมชนนวดกดจุดสะท้อนเท้าและนวดแผนไทยมาบตาพุด		มาบตาพุด	๑๕
๑๑	วิสาหกิจชุมชนธนาคารเพื่อสิ่งแวดล้อมชุมชนเนินพยอม		มาบตาพุด	๗
๑๒	วิสาหกิจชุมชนผู้ให้บริการรถยนต์/เรือยนต์ตากวน-อ่าวประดู่		มาบตาพุด	๗
๑๓	วิสาหกิจชุมชนการจัดการพัฒนาอาชีพ ชุมชนบ้านพลง		มาบตาพุด	๙

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่	ตำบล	
๑๔	วิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตรเมืองหนาว		มาบตาพุด	๗
๑๕	วิสาหกิจชุมชนขยายผลข้าวแปรรูป และอาหารแปรรูป		มาบตาพุด	๘
๑๖	วิสาหกิจชุมชนมาบตาพุดบริการรถแท็กซี่และเครื่องเสียง		มาบตาพุด	๗
๑๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพตัดเย็บชุมชนบ้านบน		มาบตาพุด	๘
๑๘	วิสาหกิจชุมชนประมงเรือเล็กตากวน - อ่าวประดู่		มาบตาพุด	๔๕
๑๙	วิสาหกิจชุมชนบริการรถตู้ให้เข้าชุมชนตลาดมาบตาพุด		มาบตาพุด	๗
๒๐	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านประมงเรือเล็กตากวน-อ่าวประดู่		มาบตาพุด	๑๐
๒๑	วิสาหกิจชุมชนหนองแพบ สำนักมะม่วง บนเนิน		มาบตาพุด	๑๗
๒๒	วิสาหกิจชุมชนประมงเรือเล็กหนองแพบ		มาบตาพุด	๓๘
๒๓	วิสาหกิจชุมชนหนองแพบผลิตน้ำยาดีดี		มาบตาพุด	๑๑
๒๔	วิสาหกิจชุมชนข้าวหลามหนองแพบ ๔.๐		มาบตาพุด	๗
๒๕	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์น้ำข้าวโพดหัวน้ำตกพัฒนา		มาบตาพุด	๑๗
๒๖	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูป PING AN ๑๕๖๘ ตากวน-อ่าวประดู่		มาบตาพุด	๑๒
๒๗	วิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรผสมผสาน ฐานเรียนรู้สวนคุณย่า ชุมชนหนองแพบ		มาบตาพุด	๑๘
๒๘	วิสาหกิจชุมชนหนองแพบบริการ		มาบตาพุด	๗
๒๙	วิสาหกิจชุมชนบริโภคและบริการชุมชนช่วยร่วมพัฒนา		มาบตาพุด	๗
๓๐	วิสาหกิจชุมชนหัวน้ำตกพัฒนาอาชีพ		มาบตาพุด	๑๐
๓๑	วิสาหกิจชุมชนหนองแพบมารีน		มาบตาพุด	๗
ตำบลสำนักทอง				
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนสำนักทอง ๑	๓	สำนักทอง	๘
๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านธรรมสถิต	๓	สำนักทอง	๓๖
๓	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มังคุดตำบลสำนักทอง อำเภอเมืองระยอง	๓	สำนักทอง	๓๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร					
แม่บ้านเกษตรกรกระบะแก้วพัฒนา		๕	แก่ง	๑๐	นางสุนันท์ งามสุข
แม่บ้านเกษตรกรเขาโบสถ์	๙๓/๑	๗	ทับมา	๒๔	นางบุญชู ยิ่งยวด
แม่บ้านเกษตรกรเขาไผ่	๘๙	๕	ทับมา	๑๔	น.ส.สำราญ วิเชียรวัฒน์
แม่บ้านเกษตรกรชากลาธารรวมน้ำใจ	๑๖๓	๗	ตะพง	๑๐	นางวันทนา เกติมณี
แม่บ้านเกษตรกรตะพงใน	๘๒/๓	๑	ตะพง	๑๐	น.ส.วารินทร์ พุทธิรักษา
แม่บ้านเกษตรกรทวดเจียน	๑๘๙	๗	ตะพง	๑๐	นางเชียมไพล่ ชลประดิษฐ์
แม่บ้านเกษตรกรทับมา	๔๖/๑	๔	ทับมา	๒๓	นางสุภร พลดปลิด
แม่บ้านเกษตรกรน้ำคอก		๒	น้ำคอก	๑๐	นางสำเนา วิเวกแก้ว
แม่บ้านเกษตรกรบ้านก้นหนองพัฒนา		๒	บ้านแลง	๑๐	น.ส.จุไรวรรณ ศรีอาราม
แม่บ้านเกษตรกรบ้านดอนพัฒนา	๑๑๕	๔	เชิงเนิน	๑๐	นางศศิวิภา แก้วเกิด
แม่บ้านเกษตรกรบ้านโน	๔๙/๒	๑	ทับมา	๑๐	นางจงรักษ์ ผ่องผาด
แม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อหิน	๗๘	๑๔	ตะพง	๑๐	นางสมพงษ์ อ่างศิลา
แม่บ้านเกษตรกรบ้านแลงพัฒนา	๘	๕	บ้านแลง	๓๕	นางสมควร ศิริภักดี
แม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองมะหาด	๕๓/๘	๓	ทับมา	๒๗	น.ส.จิรฐา สายทองธนี
แม่บ้านเกษตรกรบ้านแหลมมะขาม		๒	ทับมา	๑๐	นางสุรีย์ คงทน
แม่บ้านเกษตรกรปลวกเกตุ	๑๖๐/๕	๔	ตะพง	๑๐	นางวิไล แสงกระจ่าง
แม่บ้านเกษตรกรมาบฝักแก้ว	๑๓๘	๔	บ้านแลง	๑๐	นางรุจิรา สิงห์เขตต์
แม่บ้านเกษตรกรยายดาพัฒนา	๑๔๖/๓	๓	ตะพง	๑๐	นางสมคิด เชื้อบำรุง
แม่บ้านเกษตรกรเย็นฉ่ำ	๗๔/๑	๓	เพ	๑๐	นางทิพภา ชื่นชิต
แม่บ้านเกษตรกรสะพานหิน	๖๖/๕	๘	ทับมา	๓๒	น.ส.ปราณี จิตติธำรง
แม่บ้านเกษตรกรสำเภาทอง	๑๘๐/๒	๗	เพ	๑๐	นางพอใจ จันทรพิทักษ์
แม่บ้านเกษตรกรหนองโพรง		๖	ทับมา	๒๓	นางทัศนีย์ สนั่นไหว
แม่บ้านเกษตรกรแหลมยาง กะปิ-น้ำปลา	๔๙/๒	๓	น้ำคอก	๑๐	นางสุนีย์ คงยัง
แม่บ้านเกษตรกรรอกตาช้าง		๑	น้ำคอก	๑๐	นางส่องแสง เปี่ยมปฏิภาณ
กลุ่มยุวเกษตรกร					
ยุวเกษตรกรโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง	๑	๔	นาตาขวัญ	๒๘	น.ส.กฤติยา ชาตีสวรรณ
ยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านตะแกรทอง		๖	บ้านแลง	๑๒	ด.ช.สิทธิกร จำปาทอง
ยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านยายจั่น		๒	สำนักทอง	๑๐	ด.ญ.กัญยรัตน์ คุณเอนก
ยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านไร่จันดี	๒๘	๔	กะเฉด	๑๐	ด.ญ.วันชพร สร้อยสัจจิม
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดน้ำคอก		๑	น้ำคอก	๑๐	ด.ช.ภัทรพล สีขาว
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดยายดา		๓	ตะพง	๑๐	นายเอก สุวรรณราย

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ (ต่อ)

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่	ตำบล		
ยุวเกษตรกรศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๑ จังหวัดระยอง	๑๑๔/๑	๒	เนินพระ	๑๐	นายพงศกร แซ่ตั้ง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร					
ปรับปรุงคุณภาพมังคุดตำบลนาตาขวัญ	๑๕	๓	นาตาขวัญ	๑๐	นางสมควร ปรากฏศรี
ปรับปรุงคุณภาพทุเรียนบ้านแลง ๒	๖๖	๔	บ้านแลง	๒๒	นายสุทัศน์ วงษ์เส็งี่ยม
ปรับปรุงคุณภาพทุเรียน ต.สำนักทอง		๓	สำนักทอง	๑๐	นายสมโภชน์ คุณาวุฒิ
ปรับปรุงคุณภาพมังคุด ต.ตะพง	๑๐๗/๓	๑๒	ตะพง	๑๐	นายอนุ พูลศิริช
ปรับปรุงคุณภาพมังคุดตำบลเกล่ง	๑๐/๑	๕	เกล่ง	๒๔	นายทวี สมุทรศิริ
เกษตรกรบ้านตรอกตาช้าง	๘๓/๓๕	๑	น้ำคอก	๑๐	นางมาลี กลิ่นหอม
ส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงชันโรงบ้านทับมา	๖	๔	ทับมา	๔๒	นางประไพ คชรินทร์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์การเกษตรเมืองระยอง จำกัด	๑๗๑/๑		ท่าประดู่	๓,๐๐๙	นายอนุ พูลศิริช
สหกรณ์การเกษตรศรีเมืองระยอง จำกัด	๔๕๖	๖	ตะพง	๒,๐๖๒	นายประโยชน์ มั่งคั่ง
สหกรณ์การเกษตรผู้เลี้ยงสัตว์ระยอง จำกัด	๑๖/๑๐		ท่าประดู่	๗๓	นายมงคล มนาคม
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า จ.ก.ส. ระยอง จำกัด	๖/๒๖		ท่าประดู่	๑๔,๖๗๙	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง,พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
ตะพง	-	๒	๐	๑	๐	๐
เพ	-	๑	๐	๐	๐	๐
น้ำคอก	-	๑	๐	๐	๐	๐
นาตาขวัญ	-	๓	๐	๑	๐	๑

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร (ต่อ)

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกต.	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
ตะพง	-	๒	๐	๑	๐	๐
เพ	-	๑	๐	๐	๐	๐
น้ำคอก	-	๑	๐	๐	๐	๐
นาตาขวัญ	-	๓	๐	๑	๐	๑
เนินพระ	-	๑	๐	๐	๐	๐
ทับมา	-	๓	๐	๐	๑	๐
บ้านแลง	๑	๓	๒	๐	๐	๑
สำนักทอง	-	๑	๐	๐	๐	๑
เชิงเนิน	-	๑	๐	๐	๐	๑
แกลง	-	๑	๑	๐	๐	๑
กะเจ็ด	-	๒	๐	๐	๑	๐
มาบตาพุด/ ห้วยโป่ง	-	๑	๐	๐	๐	๑
รวม	๑	๒๐	๓	๒	๒	๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร फलวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
เชิงเนิน	๓	๐	๐	๕	๗	๗	๒	๐	๐
ตะพง	๑	๓	๐	๒๓	๑๖	๑๖	๐	๐	๐
ปากน้ำ	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๑	๐	๐
เพ	๐	๐	๓	๐	๘	๗	๓	๐	๐
แกลง	๓	๐	๐	๐	๘	๗	๐	๐	๐
บ้านแลง	๔	๑	๐	๓	๘	๗	๑	๑	๐
นาตาขวัญ	๓	๐	๐	๒	๖	๖	๐	๐	๑

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร (ต่อ)

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร फलव	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
เนินพระ	๔	๐	๓	๑	๖	๗	๐	๑	๐
กะเฉด	๕	๗	๐	๑๒	๑๑	๑๐	๐	๐	๐
ทับมา	๒	๐	๐	๑	๗	๘	๐	๐	๐
น้ำคอก	๐	๐	๐	๑	๓	๔	๐	๐	๐
มาบตาพุด	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สำนักทอง	๐	๐	๐	๖	๗	๕	๐	๐	๑
รวม	๒๕	๑๑	๔	๕๔	๘๗	๘๔	๗	๒	๓

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศพก.อำเภอเมืองระยอง	ศูนย์หลัก	๓	บ้านแลง
๒	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ปลาสด	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	เชิงเนิน
๓	ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลน้ำคอก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	น้ำคอก
๔	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลนาตาขวัญ	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๔	นาตาขวัญ
๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลตะพง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๑	ตะพง
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านมาบฝักแวนตำบลบ้านแลง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๔	บ้านแลง
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านตะกราทองตำบลบ้านแลง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	บ้านแลง
๘	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงปลาน้ำจืดแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๗	เพ
๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลสำนักทอง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑	สำนักทอง
๑๐	ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มไม้ผลบ้านธงหงส์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	กะเฉด
๑๑	สวนท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนยายดา	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๓	ตะพง
๑๒	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปตำบลนาตาขวัญ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๔	นาตาขวัญ
๑๓	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพชุมชนเกาะกก ตำบลเนินพระ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร		เนินพระ
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลทับมา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	ทับมา

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ต่อ)

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑๕	ศูนย์เครือข่ายเกษตรชีววิถี ณ กะเจด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	กะเจด
๑๖	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มไม้ผลชุมชนนาตาขวัญ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	นาตาขวัญ
๑๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านมาบจันทร์ตำบลแกลง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๗	แกลง
๑๘	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงปลาน้ำจืดแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	ทับมา
๑๙	ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพผู้เลี้ยงชันโรงบ้านทับมา	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๔	ทับมา
๒๐	ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรผสมผสาน ฐานเรียนรู้สวนคุณย่า ชุมชนหนองแพบ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน		ห้วยโป่ง
๒๑	ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนิลระกา	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๒	บ้านแลง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๓) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	บ้านแลง	แปลงใหญ่มังคุดตำบลบ้านแลง	มังคุด	๕๐	๔๒๖.๒๕
๒	นาตาขวัญ	แปลงใหญ่มังคุดตำบลนาตาขวัญ	มังคุด	๔๕	๔๗๒.๕๐
๓	ตะพง	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลตะพง	ทุเรียน	๔๘	๔๔๔.๐๐
๔	กะเจด	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลกะเจด	ทุเรียน	๔๔	๔๙๕.๐๐
๕	ตะพง	แปลงใหญ่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเทาจิ มะระยอง	โคเนื้อ	๓๒	๑,๐๐๒.๐๐
๖	กะเจด	แปลงใหญ่ฝักตำบลกะเจด	ฝัก	๓๐	๔๗.๐๐
๗	สำนักทอง	แปลงใหญ่ยางพาราสหกรณ์กองทุนสวนยาง บ้านสหมิตร จำกัด	ยางพารา	๓๑	๑,๐๘๓.๗๕
๘	สำนักทอง	แปลงใหญ่มังคุดตำบลสำนักทอง	มังคุด	๓๐	๒๙๔.๒๕
๙	มาบตาพุด	แปลงใหญ่หอยทะเล บ้านตากวน-อ่าวประดู่	หอยแมลงภู่	๖๘	๑๕๓.๐๐
๑๐	กะเจด	แปลงใหญ่มังคุดตำบลกะเจด	มังคุด	๓๕	๓๒๒.๐๐
๑๑	กะเจด	แปลงใหญ่ยางพาราตำบลกะเจด	ยางพารา	๓๒	๕๐๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ทุเรียน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[/] น้ำฝน [ ]ชลประทาน [ ] บ่อน้ำบาดาล [ ] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

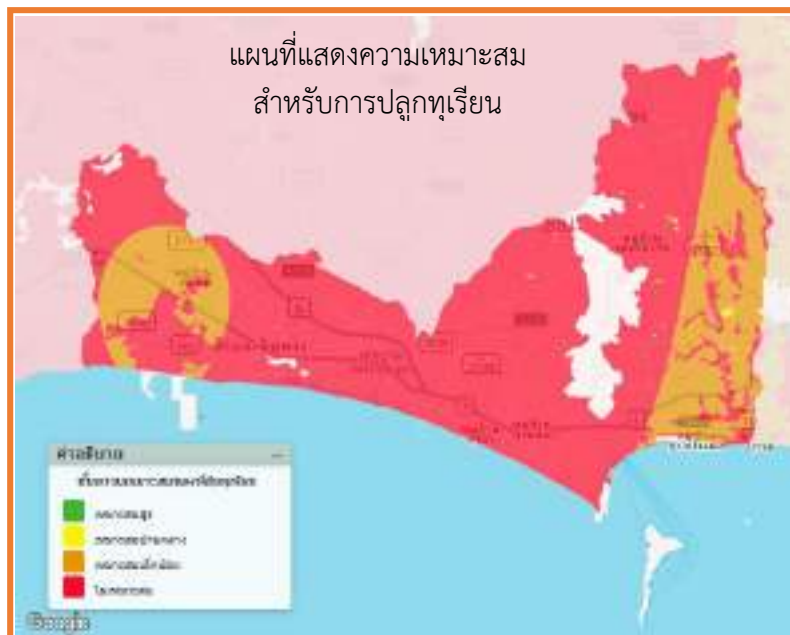
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอ		๘๗๙.๑๑	๘๔,๔๔๔.๐๐	๓๐๔,๖๔๐.๑๘	๓๘๙,๙๖๓.๒๙
ท่าประดู่				๑๒,๗๕๖.๒๐	๑๒,๗๕๖.๒๐
เชิงเนิน				๑๖,๒๐๕.๑๐	๑๖,๒๐๕.๑๐
ตะพง		๑๘.๒๒		๓๗,๒๓๕.๖๐	๓๗,๒๕๓.๘๒
เพ			๑๓๔.๔๑	๑๗,๓๕๙.๙๐	๑๗,๔๙๔.๓๑
แก่ง			๑๖,๙๗๗.๙๐	๑๔,๐๒๘.๐๐	๓๑,๐๐๕.๙๐
บ้านแลง		๐.๕๗		๑๙,๙๓๗.๓๐	๑๙,๙๓๗.๘๗
นาตาขวัญ		๘๕.๙		๒๑,๗๐๙.๘๐	๒๑,๗๙๕.๗๐
เนินพระ				๘,๐๔๘.๑๐	๘,๐๔๘.๑๐
กะเจ็ด		๔๓๐.๔๓	๒๘,๙๔๖.๑๐	๓๐,๖๑๑.๐๐	๕๙,๙๘๗.๕๓
ทับมา			๓๙.๓๑	๑๙,๔๗๒.๑๐	๑๙,๕๑๑.๔๑
น้ำคอก				๔,๗๑๔.๓๘	๔,๗๑๔.๓๘
ห้วยโป่ง/ มาบตาพุด			๓๐,๓๓๘.๗๐	๕๕,๐๙๕.๑๐	๘๕,๔๓๓.๘๐
สำนักทอง		๓๔๓.๙๙	๘,๐๐๗.๕๘	๔๗,๔๖๗.๖๐	๕๕,๘๑๙.๑๗

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตารางที่ ๒๔ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าประดู่	๐	๐	๐	๐	๐
เชิงเนิน	๑	๓	๐	๐	๐
ตะพง	๖๘๑	๒,๓๒๕	๑,๘๒๒	๔,๐๗๑.๐๘	๑,๗๕๑
เพ	๔๓	๒๗๙	๓๘	๗๘.๔๗	๒,๐๖๕
แกลง	๑๙๒	๑,๑๘๒	๔๘๐	๗๔๑.๖๐	๑,๕๕๕
บ้านแลง	๔๕๖	๑,๘๗๑	๑,๐๔๗	๑,๖๕๓.๒๑	๑,๕๗๙
นาตาขวัญ	๓๔๓	๑,๘๒๘	๑,๖๔๐	๒,๔๕๖.๗๒	๑,๔๙๘
เนินพระ	๒	๖	๖	๗.๕๐	๑,๒๕๐
กะเฉด	๓๗๔	๒,๗๖๖	๑,๖๘๘	๓,๐๗๐.๔๗	๑,๘๑๙
ทับมา	๒๘	๔๖	๒๒	๓๒.๑๒	๑,๔๖๐
น้ำคอก	๑๕	๖๓	๒๒	๓๘.๖๕	๑,๗๕๗
ห้วยโป่ง/ มาบตาพุด	๓	๕	๕	๖.๑๙	๑,๒๓๘
สำนักทอง	๑๘๒	๑,๒๑๗	๖๙๗	๑,๐๖๙.๙๐	๑,๕๓๕
รวม	๒,๓๒๐	๑๑,๕๙๑	๗,๔๖๗	๑๓,๒๒๖	๑,๗๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรในพื้นที่เริ่มให้ความสำคัญกับการใช้พันธุ์ทุเรียนที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในตลาด เช่น พันธุ์หมอนทอง และพันธุ์พวงมณี โดยมีการใช้ต้นพันธุ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพของต้นพันธุ์

๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรในการเตรียมดิน เช่น รถไถ เพื่อลดการใช้แรงงานและเพิ่มความรวดเร็ว เกษตรกรบางรายมีการใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ดิน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของดินและการวางแผนการปรับปรุงดิน

๓) การปลูก มีการใช้เทคนิคการปลูกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น การปลูกแบบยกโคก เพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง

๔) ระบบการให้น้ำ มีการใช้ระบบมินิสปริงเกอร์ในการให้น้ำ เพื่อให้ต้นทุเรียนได้รับน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดน้ำ เกษตรกรบางรายมีการใช้เทคโนโลยีการวัดความชื้นในดิน เพื่อตรวจสอบความต้องการน้ำของต้นทุเรียน

๕) การดูแลรักษา มีการใช้เทคนิคการตัดแต่งกิ่งและการควบคุมวัชพืช เพื่อให้ต้นทุเรียนเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ มีการใช้เทคโนโลยีการตรวจวัดสภาพอากาศและสภาพดิน เพื่อวางแผนการดูแลรักษาต้นทุเรียนอย่างเหมาะสม

๖) การใส่ปุ๋ย มีการใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ดินและใบ เพื่อวางแผนการใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการของต้นทุเรียน มีการใช้เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยแบบแม่นยำ เพื่อลดการสูญเสียปุ๋ยและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๗) การเก็บเกี่ยว มีการใช้เทคนิคการสังเกตลักษณะภายนอกของผลทุเรียน เพื่อกำหนดระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม มีการใช้เครื่องมือในการเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันความเสียหายของผลทุเรียน

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการใช้เทคโนโลยีการคัดแยกและบรรจุผลทุเรียน เพื่อรักษาคุณภาพและยืดอายุการเก็บรักษา มีการใช้เทคโนโลยีการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น เพื่อรักษาคุณภาพผลทุเรียนระหว่างการขนส่ง

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้เทคโนโลยีการตรวจวินิจฉัยโรคและแมลงศัตรูพืช เพื่อให้สามารถป้องกันและกำจัดได้อย่างทันทั่วทั้งที่มีการใช้เทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดการใช้สารเคมีและรักษาสิ่งแวดล้อม มีการใช้โดรนในการฉีดพ่นยาฆ่าแมลงและปุ๋ย เพื่อลดการใช้แรงงานคน และเพิ่มความแม่นยำในการฉีดพ่น

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองระยอง มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน					△							

สัญลักษณ์   ◀-----▶ ช่วงฤดูปลูก   △ ปลูกสูงสุด
 ◀-----▶ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว   ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

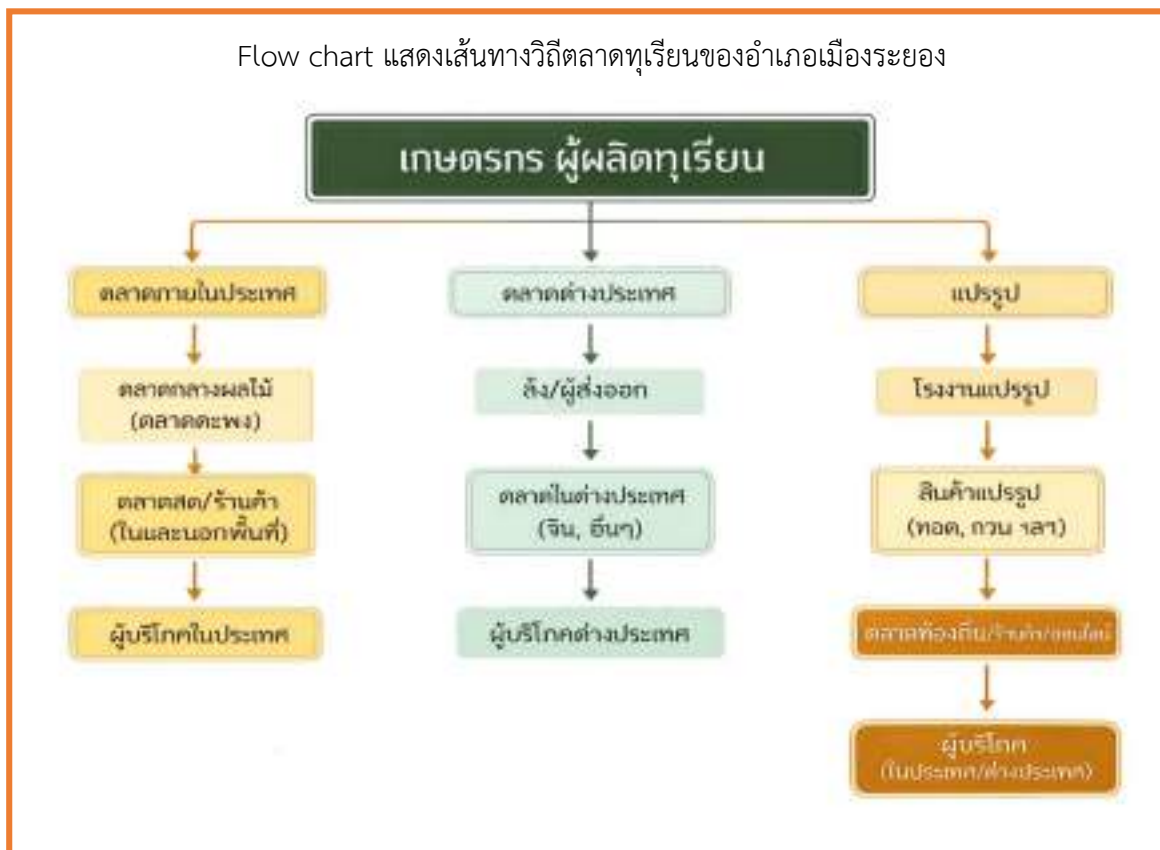
ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน

รายการ (ตัวอย่าง)	ราคา ต่อไร่
	บาท
๑. เจาะหลุมปลูก	๕๐๐
๒. พันธุ์ทุเรียน	๗,๕๐๐
๓. ค่าแรงปลูก (๓ แรง)	๑,๕๐๐
๔. ยาคูมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๑,๒๐๐
๕. ดายหญ้า (๒ ครั้ง)	๒,๐๐๐
๖. ปุ๋ย ๕๐ กก./ไร่ (๒ ครั้ง)	๖,๕๐๐
๗. ค่าแรงใส่ปุ๋ย (๒ ครั้ง/๓ แรง)	๓,๐๐๐
๘. ให้น้ำ ๘ ครั้ง/ปี	๗,๐๐๐
๙. ค่าขนส่งวัสดุอุปกรณ์การเกษตร	๑,๕๐๐
๑๐. ค่าเช่า	-
๑๑. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช	๓,๕๐๐
รวม	๓๔,๒๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดทุเรียน อำเภอเมืองระยอง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งซื้อ/ขายผลผลิตทุเรียนหลัก ๑ แห่ง ได้แก่ ตลาดกลางผลไม้ตะพง และมีพ่อค้าคนกลาง/ล้ง เข้ารับซื้อผลผลิตทุเรียนจากสวนของเกษตรกร

ในพื้นที่ไม่มีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ โดยการแปรรูปทุเรียนส่วนใหญ่เป็นการผลิตในลักษณะรายย่อย กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านแลง ตำบลตะพง และตำบลนาตาขวัญ ซึ่งผลิตสินค้าแปรรูป เช่น ทุเรียนทอด ทุเรียนกวน และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๒,๓๒๐ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๕ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	นางสมควร ศิริภักดี	๕	บ้านแลง	ศพก.อำเภอเมืองระยอง	ไม้ผล
๒	นายสารโรจน์ สิงหเขตร	๒	ตะพง	Smart Farmer	ไม้ผล
๓	นายเกรียงศักดิ์ มีสบาย	๖	นาตาขวัญ	Smart Farmer	ไม้ผล
๔	นายวิหาญ สุวรรณราย	๑๑	ตะพง	ประธานแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลตะพง	ไม้ผล
๕	นายสมชาย ชนะศึก	๑	กะเจ็ด	ประธานแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลกะเจ็ด	ไม้ผล
๖	นางบุญขึ้น โพธิ์แก้ว	๓	ตะพง	สวนท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ไม้ผล
๗	นายอภิสิทธิ์ ไกรอินทร์	๑	กะเจ็ด	อาสาสมัครเกษตร	ไม้ผล
๗	นายสมบุญ ชลสวัสดิ์	๕	ตะพง	Smart Farmer	ไม้ผล
๙	นายสมโภชน์ คุณาวุฒิ	๓	สำนักทอง	ประธานกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียน ตำบลสำนักทอง	ไม้ผล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๔	๑. ศพก.อำเภอเมืองระยอง ๒. ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้กลุ่มไม้ผลบ้านธงหงส์ ๓. สวนท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนยายดา ๔. ศูนย์เรียนรู้กลุ่มไม้ผลชุมชนนาตาขวัญ
แปลงใหญ่	๒	๑. แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลตะพง ๒. แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลกะเจ็ด
วิสาหกิจชุมชน		๑. วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลกะเจ็ด อำเภอเมืองระยอง ๒. วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลตะพง อำเภอเมืองระยอง ๓. วสช.กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนบ้านแลง ๑ ๔. วสช.กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนสำนักทอง ๑ ๕. วสช.ชาวสวนผลไม้ อ.เมืองระยอง ๖. วสช.ท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบ้านยายดาโฮมสเตย์ ๗. วสช.เกษตรปลอดภัย ตำบลนาตาขวัญ ๘. วสช.ท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนเรือนแก้ว บ้านหนองละลอก
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนา อาชีพเกษตรกร	๒	๑. กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนตำบลบ้านแลง ๒. กลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนตำบลสำนักทอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๒	๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านแลงพัฒนา ๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรยายดาพัฒนา

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๒๙ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอเมืองระยอง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่ปลูกทุเรียนรวม ๑๑,๕๙๑ ไร่ กระจายใน ๑๑ ตำบล โดยพื้นที่ปลูกสำคัญ ได้แก่ ตำบลกะเจ็ด ๒,๗๖๖ ไร่ ตำบลตะพง ๒,๓๒๕ ไร่ ตำบลบ้านแลง ๑,๘๗๑ ไร่ ตำบลนาตาขวัญ ๑,๘๒๘ ไร่ ตำบลสำนักทอง ๑,๒๑๗ ไร่ และตำบลแกลง ๑,๑๘๒ ไร่ - พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตไม่เหมาะสม (N) และเหมาะสมน้อย (S๓) - ใช้แหล่งน้ำจากน้ำฝนเป็นหลัก ร่วมกับบ่อบาดาล และบ่อจืด - มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำระยอง คลองทับมา และคลองแกลง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเมืองระยอง ๑ แห่ง และศูนย์เครือข่าย ๓ แห่ง เป็นฐานการเรียนรู้ด้านทุเรียน - ตลาดกลางผลไม้ตะพง เป็นจุดรวบรวมผลผลิตหลักของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เชื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาดกลาง ตลาดสด ตลาดค้าส่ง และตลาดส่งออก (จีนเป็นหลัก) - มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒๐ แห่ง - ระบบคมนาคมสะดวก เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท), ๓๖ และ ๓๑๔๓ - อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๕๐ กม. และใกล้ท่าเรือแหลมฉบัง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบบริหารจัดการน้ำยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ - พึ่งพาน้ำฝนเป็นหลัก เสี่ยงต่อสภาพอากาศแปรปรวน ฝนทิ้งช่วง - บางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม เช่น โรงงานปล่อยน้ำเสียลงสู่น้ำลำคลอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดจุดรวบรวมผลผลิตระดับตำบล - การประสานงานระหว่างกลุ่มแปลงใหญ่กับตลาดกลางยังไม่เป็นระบบ - ยังไม่มีระบบข้อมูลผลผลิตเชิงพื้นที่ที่เป็นปัจจุบัน /Real Time 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่องทางจำหน่ายยังพึ่งพาตลาดดั้งเดิมเป็นหลัก - การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการจำหน่ายผลผลิตยังไม่เป็นรูปธรรม
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมระบบน้ำหยดและมินิสปริงเกอร์ - จัดทำ Zoning ทุเรียนระดับตำบล - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่ ได้แก่ เทคโนโลยี IoT ตรวจสอบวัดความชื้นดินและสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งจุดรวบรวมผลผลิตระดับตำบล - ใช้ Google Sheet / Line กลุ่ม รายงาน ปริมาณผลผลิต - ใช้ GIS และระบบติดตามการผลิต ในระดับกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเพจ Facebook และ Line OA ระดับอำเภอ เป็นศูนย์กลางข้อมูลและการเชื่อมโยงการผลิต-การตลาด ทุเรียนในพื้นที่ - พัฒนาและเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับการจำหน่ายผลผลิต
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ๒,๓๒๐ คนวัยเรื้อน - เกษตรกรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๓๔.๖๙ 	<ul style="list-style-type: none"> - Smart Farmer และเกษตรกรต้นแบบ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเริ่มได้รับการอบรมด้าน

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
		<ul style="list-style-type: none"> - มี Smart Farmer และปราชญ์ชาวบ้านด้านไม้ผล เป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ - มีเครือข่าย YSF และอาสาสมัครเกษตร - เกษตรกรบางส่วนอยู่ต่างพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนการคัดบรรจุและแปรรูป - มีการรวมกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบแปลงใหญ่ - ทุเรียน ได้แก่ แปลงใหญ่ ทุเรียนตำบลตะพง และแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลกะเจ็ด 	<ul style="list-style-type: none"> - การตลาดออนไลน์และการสร้างแบรนด์ - มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูง ขาดแรงงานและทายาทเกษตรกร - เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 	<ul style="list-style-type: none"> - การถ่ายทอดองค์ความรู้ยังจำกัดในบางกลุ่ม - ขาดมาตรฐานกลางด้านการคัดคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การรับรู้แบรนด์ของผู้บริโภคยังไม่แพร่หลาย - เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงได้น้อย
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือ Young Smart Farmer (YSF) - ส่งเสริมการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการบันทึกและบริหารจัดการแปลง - จัดทำหลักสูตรออนไลน์ หรือการส่งเสริมโดยใช้ระบบออนไลน์ /e-Learning 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมการคัดคุณภาพให้กลุ่ม/เกษตรกรทั่วไป - ระบบฐานข้อมูลกลุ่มเกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริม Social Media Marketing / การจำหน่ายสินค้าออนไลน์แบบถ่ายทอดสด (Live) - ใช้ QR Code แสดงแหล่งที่มา
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เก็บเกี่ยว ๗,๔๖๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๓,๒๒๖ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๗๗๑ กก./ไร่ - ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ๓๔,๒๐๐ บาท/ไร่ - ช่วงเก็บเกี่ยวหลัก เมษายน-มิถุนายน (ต่อเนื่องถึงสิงหาคม) 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายทุเรียนสดเป็นหลัก มีการแปรรูปบางส่วน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายผ่านห้าง ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางหน้าสวน และตลาดออนไลน์
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตบางส่วนยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน - ปัญหาทุเรียนอ่อน โรคและแมลงศัตรูพืช - ต้นทุนการผลิตสูง และสภาพอากาศแปรปรวน 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีระบบเก็บรักษาและ Cold Chain - สินค้าแปรรูปบางส่วนยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาผลผลิตผันผวน - ขาดอัตลักษณ์สินค้า (Brand Identity) ที่ชัดเจน / การดำเนินการขอรับรอง GI ยังอยู่ในระยะเริ่มต้น (เกษตรกรสนใจน้อย)
	แนวทาง/ App tech.	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริม GAP และ IPM - ใช้สารชีวภัณฑ์ - ใช้ IoT และ AI พยากรณ์โรคพืช 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเครื่องคัดเกรดอัตโนมัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์เฉพาะกลุ่ม

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	ที่จะใช้ แก้ปัญหา		<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบเก็บรักษา และ Cold Storage - ส่งเสริมการทำ Smart Packaging 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการสร้างแบรนด์ “ทุเรียนหมอนทองระยอง” - ระบบ Traceability

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองระยองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	ยกระดับเศรษฐกิจสาขาหลักของจังหวัดให้มีคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มมูลค่า
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนา และเพิ่มศักยภาพผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าตามแนวทางเกษตรสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอเมืองระยองเป็นพื้นที่ผลิตทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดระยอง ซึ่งมีบทบาทต่อเศรษฐกิจภาคเกษตรของจังหวัด อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง การจัดการน้ำและธาตุอาหารยังไม่เหมาะสม การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ยังไม่ครอบคลุม ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่และคุณภาพผลผลิตยังไม่เต็มศักยภาพ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแปลงเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ จะช่วยเพิ่มผลิตภาพ ลดต้นทุน และยกระดับคุณภาพทุเรียนให้ได้มาตรฐาน GAP สามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะเกษตรกรด้านการจัดการสวนทุเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ๓) เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพทุเรียนให้ได้มาตรฐาน GAP
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรเข้าร่วมอบรม ๑๕๐ ราย (๕ รุ่น ๆ ละ ๓๐ ราย) ๒) จัดตั้งแปลงเรียนรู้ ๕ แห่ง ๓) เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ นำความรู้ไปปรับใช้
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกทุเรียนในอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
๘. กิจกรรมหลัก	๑) ประชุมชี้แจงโครงการ ๒) อบรมเชิงปฏิบัติการ ๕ รุ่น ๓) จัดตั้งแปลงเรียนรู้ตำบลละ ๕ ไร่ รวม ๕ แห่ง ๔) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕) ติดตามและประเมินผล
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐

๑๑. งบประมาณ	๑๘๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรผ่านการอบรม ๑๕๐ ราย ๒) มีแปลงเรียนรู้ต้นแบบ ๕ แห่ง ๓) มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรในพื้นที่
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการสวนเพิ่มขึ้น ๒) ผลผลิตและคุณภาพทุเรียนดีขึ้นตามมาตรฐาน GAP ๓) ต้นทุนการผลิตลดลง และรายได้เกษตรกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๑ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกร ผู้ปลูกทุเรียนอำเภอ เมืองระยองเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	๑) งบประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ บาท ๒) บุคลากร สำนักงานเกษตร อำเภอเมืองระยอง ๓) วิทยากรจาก หน่วยงานภาครัฐ ๔) พื้นที่แปลง เรียนรู้ ๕ แห่ง ๕) เกษตรกร เป้าหมาย ๑๕๐ ราย	๑) ประชุมชี้แจง โครงการ ๒) อบรมเชิงปฏิบัติการ ๕ รุ่น (รุ่นละ ๓๐ ราย) ๓) จัดตั้งแปลงเรียนรู้ รวม ๕ แห่ง ๒๕ ไร่ ๔) จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕) ติดตามและ ประเมินผล	๑) เกษตรกรผ่านการ อบรม ๑๕๐ ราย ๒) มีแปลงเรียนรู้ ต้นแบบ ๕ แห่ง ๓) เกษตรกรมีความรู้ ด้าน IPM การจัดการ ดิน น้ำ และธาตุ อาหาร ๔) เกิดเครือข่าย เรียนรู้ระดับตำบล	๑) เกษตรกรไม่น้อย กว่าร้อยละ ๗๐ นำ ความรู้ไปปรับใช้ ๒) ผลผลิตเฉลี่ย เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ๓) ต้นทุนการผลิต ลดลงไม่น้อยกว่าร้อย ละ ๘ ๔) คุณภาพผลผลิต ได้มาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น	๑) รายได้เกษตรกร เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒) เกิดต้นแบบการ จัดการสวนทุเรียนที่มี ประสิทธิภาพใน ระดับตำบล ๓) พื้นที่ผลิตทุเรียน อำเภอเมืองระยองมี ขีดความสามารถใน การแข่งขันสูงขึ้น ๔) เกิดความเข้มแข็ง ของกลุ่มเกษตรกร และความยั่งยืนด้าน การผลิต	- งบประมาณ จังหวัด/กลุ่ม จังหวัด - งบประมาณ อปท.	๒๕๗๐

ภาพประกอบ

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. ๒๕๖๙. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์. <https://otop.cdd.go.th/report>
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕. พื้นที่การเกษตร พื้นที่ป่า พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช และการใช้ประโยชน์ที่ดิน. ออนไลน์ (Agri - Map)
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๗. พื้นที่การเกษตร พื้นที่ป่า พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช และการใช้ประโยชน์ที่ดิน. ออนไลน์ (Agri - Map)
- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๘. แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอเมืองระยอง. ออนไลน์
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๗. แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง). ออนไลน์ (SSMAP)
- กรมอุตุวิทยามหาวิทยาลัย. ๒๕๖๘. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖. ออนไลน์
- ที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง. ๒๕๖๖. แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๖. ที่ว่าการอำเภอเมืองระยอง.
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง. ๒๕๖๙. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตร. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองระยอง.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. ๒๕๖๙. ระบบสถิติทางการทะเบียน. <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/home.php>
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองระยอง. ๒๕๖๘. ข้อมูลสถานการณืปศุสัตว์อำเภอเมืองระยอง. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองระยอง